ТҮПНҰСҚА

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі

СИМУЛЯЦИЯЛЫҚ САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәннің/модульдің атауы: «Фармакология»
Мамандықтың коды мен атауы: «Фармация»
Біліктіліктің коды мен атауы: «Фармацевт»

Шымкент

«Фармакология» пәні бойынша сипабұе құрастырған оқытушылар:

Түрсынбекова Ә.И.
Алматова Р.С.

09160100 – «Фармация» мамандығы оқу жұмыс жоспары негізінде құрастырылды.

Кафедра отырысында қаралды және ұсынылды.
Хаттама № ____ «__» _____ 2025 ж.
«Фармацевтикалық пәндер» кафедрасының меңгерушісі _____ Ыбыкаева Ж.К.

«Фармацевтикалық пәндер» ПМК мәжілісінде қаралды.
Хаттама № ____ «__» _____ 2025 ж.
ПМК төрағасы _____ Ыбыкаева Ж.К.

Әдістемелік кеңестің отырысында қаралды.
Хаттама № ____ «__» _____ 2025 ж.
Әдістемелік кеңестің төрағасы _____ Мамырбаева С.Ә.

5.1. Тақырып №1. Жүрек гликозидтері. Антиаритмиялық дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Жүрек гликозидтері мен антиаритмиялық препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін оқып білу. Білім алушыларда жүрек жеткіліксіздігі мен аритмияны емдеудің фармакологиялық тәсілдері, сонымен қатар осы препараттардың жүрек-қантамыр жүйесіне әсері туралы түсінік қалыптастыру. Студенттерді аритмияның түріне және науқастың жағдайына байланысты жүрек гликозидтері мен антиаритмиялық препараттарды дұрыс таңдауға және тағайындауға, сонымен қатар олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауға үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды жүрек гликозидтері мен антиаритмиялық препараттардың классификациясымен (аритмияға қарсы заттардың төрт класы) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Жүрек гликозидтерінің жүрек бұлшықетіне фармакологиялық әсерін, сондай-ақ созылмалы жүрек жеткіліксіздігін емдеудегі рөлін қарастырыңыз.
- Жүрек гликозидтері мен аритмияға қарсы препараттарды қолдану кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және мүмкін болатын жанама әсерлерді талдаңыз.
- Жүрек гликозидтерінің фармакокинетикалық сипаттамаларын және аритмияға қарсы әртүрлі кластағы препараттарды зерттеу.
- Терапиялық әсерге қол жеткізу және жанама әсерлерді азайту үшін жүрек гликозидтері мен антиаритмиялық препараттарды таңдау, мөлшерлеу және біріктіру дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жүрек гликозидтері;

2. Антиаритмиялық дәрілер:

3. Антиангинальды дәрілер;

4. Гипотензивті дәрілер.

5. Бейгликозидті (стероидты емес) кардиотоникалық дәрілер.

Бағдарлама бойынша парепараттар: хлорпромазин, левомепромазин, трифлуоперазин, галоперидол, хлорпротиксен, сульпирид, клозапин, рисперидон, оланзапин, диазепам, феназепам, медазепам, буспирон, оксазепам, альпрозолам, флумазенил, дексмедетомидин, препараты валерианы, настойка пустырника. амитриптилин, пиразидол, флуоксетин, венлафаксин, пароксетин, сертралин, миртазепин, литий карбонаты, кофеин, мезокарб, бемитил, элеутерококк экстракты, женьшень тұндырмасы, пирацетам, гопантен қышқылы, глицин, бемегрид, кофеин-бензоат натрий, камфора, сульфокамфор қышқылы.

Аналептикалық дәрілер: Камфора, кордиамин, этимизол, бемегрид, кофеин.

Дозасын білу қажет препараттар:

Аминазин, галоперидол, диазепам, литий карбонаты, кордиамин, амитриптилин. Аминазин, галоперидол, диазепам, литий карбонаты, кордиамин, амитриптилин.

Рецепт түрінде жазу:

1. Ұзақ әсерлі нейролептик.

2. Үлкен дозада ұйықтататын әсерді көрсететін транквилизатор.

3. Экстрапирамидалық орталыққа аз әсер ететін нейролептиктер.

4. Бензадиазепиндік рецепторлардың бәсекелес антагонистері.

5. Күндізгі транквилизатор.

6. Седативті препарат – тұндырма.

7. Даму эффетісі тез антидепрессант.

8. Мидың зат алмасу үрдістері мен қанайналымына щң ықпал ететін нооторопты препарат.

9. Антидепрессант седативным эффектом.

10. Психостимулятор-аналептик, ксантиндер туындысы.

11. Адаптоген – тұндырма.

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.

3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz

7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Жүрек гликозидтері қалай жіктеледі және олардың жүрек бұлшықетіне әсер ету механизмі қандай?
2. Жүрек гликозидтерін тағайындауға қандай көрсеткіштер бар және қандай жағдайлар қарсы көрсетілімдер болып табылады?
3. Жүрек гликозидтерін қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және оларды қалай болдырмауға болады?
4. Антиаритмиялық препараттар қалай жіктеледі және әр класқа қандай топтар жатады?

5. Бірінші, екінші, үшінші және төртінші кластағы аритмияға қарсы препараттардың әсер ету механизмдерінің айырмашылығы неде?
6. Аритмияның түріне байланысты антиаритмиялық препарат қалай таңдалады?
7. Жүрек гликозидтерінің фармакокинетикалық қасиеттері олардың дозасы мен әсер ету ұзақтығына қалай әсер етеді?
8. Аритмияға қарсы препараттардың әртүрлі кластары үшін қандай жанама әсерлер жиі кездеседі?
9. Қандай жағдайларда антиаритмиялық препараттарды жүрек гликозидтерімен біріктіреді және неліктен?
10. Жүрек гликозидтерін және антиаритмиялық препараттарды қолдану кезінде терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігі қалай бағаланады?

5.1. Тақырып №2. Жүректің ишемиялық ауруында қолданылатын дәрілер.
5.2. Сабақтың мақсаты: Жүректің ишемиялық ауруын (ЖИА) емдеуде қолданылатын дәрілік заттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеңіз. Білім алушыларда жүректің ишемиялық ауруының әртүрлі формаларын емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру, осы препараттардың жүрек-қантамыр жүйесіне әсерін зерттеу, сонымен қатар ишемиялық ауру белгілерін тиімді басқару үшін препараттарды дұрыс таңдап, біріктіруді үйрету. , асқынулардың алдын алу және пациенттер үшін болжамды жақсарту.
5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді жүректің ишемиялық ауруында қолданылатын препараттардың классификациясымен (нитраттар, бета-блокаторлар, кальций антагонистері, антиагреганттар, статиндік препараттар және т.б.) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Дәрілік заттардың әртүрлі кластарының фармакологиялық әсерін және олардың жүрек перфузиясына, жүрек соғу жиілігіне, тамыр тонусына және липидті профильге әсерін қарастырыңыз.
- Дәрілік заттардың әрбір класы үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, сондай-ақ ықтимал жанама әсерлер мен өзара әрекеттесулерді талдаңыз.
- Жүректің ишемиялық ауруында қолданылатын дәрілердің фармакокинетикалық және фармакодинамикалық сипаттамаларын және олардың доза мен емдеу режимін таңдауға әсерін зерттеу.
- Клиникалық жағдайға, аурудың түрі мен сатысына байланысты коронарлық артерия ауруы бар науқастарға дәрілік заттарды таңдау және кешенді терапияны әзірлеу дағдыларын қалыптастыру.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:
1. Жүрек гликозидтері;

2. Антиаритмиялық дәрілер:

3. Антиангинальды дәрілер;

4. Гипотензивті дәрілер.

5. Бейгликозидті (стероидты емес) кардиотоникалық дәрілер.

6. Жүректің ишемиялық ауруында қолданылатын дәрілер.

Бағдарлама бойынша парепараттар: хлорпромазин, левомепромазин, трифлуоперазин, галоперидол, хлорпротиксен, сульпирид, клозапин, рисперидон, оланзапин, диазепам, феназепам, медазепам, буспирон, оксазепам, альпрозолам, флумазенил, дексмедетомидин, препараты валерианы, настойка пустырника. амитриптилин, пиразидол, флуоксетин, венлафаксин, пароксетин, сертралин, миртазепин, литий карбонаты, кофеин, мезокарб, бемитил, элеутерококк экстракты, женьшень тұндырмасы, пирацетам, гопантен қышқылы, глицин, бемегрид, кофеин-бензоат натрий, камфора, сульфокамфор қышқылы.

Аналептикалық дәрілер: Камфора, кордиамин, этимизол, бемегрид, кофеин.

Дозасын білу қажет препараттар:
Аминазин, галоперидол, диазепам, литий карбонаты, кордиамин, амитриптилин. Аминазин, галоперидол, диазепам, литий карбонаты, кордиамин, амитриптилин.
Рецепт түрінде жазу:
1. Ұзақ әсерлі нейролептик.

2. Үлкен дозада ұйықтататын әсерді көрсететін транквилизатор.

3. Экстрапирамидалық орталыққа аз әсер ететін нейролептиктер.

4. Бензадиазепиндік рецепторлардың бәсекелес антагонистері.

5. Күндізгі транквилизатор.

6. Седативті препарат – тұндырма.

7. Даму эффетісі тез антидепрессант.

8. Мидың зат алмасу үрдістері мен қанайналымына щң ықпал ететін нооторопты препарат.

9. Антидепрессант седативным эффектом.

10. Психостимулятор-аналептик, ксантиндер туындысы.

11. Адаптоген – тұндырма.

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер
Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.

6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-

методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная

медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Жүректің ишемиялық ауруын емдеуде қолданылатын препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Нитраттар коронарлық тамырларға қалай әсер етеді және жүректің ишемиялық ауруында олардың негізгі әсері қандай?
3. Коронарлық артерия ауруын емдеуде бета-блокаторлардың артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?
4. Ангина пекторисінде кальций антагонистерінің әсер ету ерекшеліктері қандай?
5. ЖИА асқынуларының алдын алуда антиагреганттар мен антикоагулянттардың рөлі қандай?
6. Вазодилаторларды тағайындауға қандай көрсеткіштер бар және олар қандай жағдайларда қарсы көрсетілімдер болып табылады?
7. Жүректің ишемиялық ауруында қолданылатын препараттардың қандай жанама әсерлері жиі кездеседі?
8. Тұрақты және тұрақсыз стенокардияны емдеу үшін антиангинальды препараттарды таңдаудың принциптері қандай?
9. Қысқа және ұзақ әсер ету мерзімі бар нитраттарды қолданудың ерекшеліктері қандай?
10. Коронарлық артерия ауруын емдеуге арналған препараттарды қолдану кезінде терапияның тиімділігі қалай бағаланады және қандай критерийлер терапияны түзету қажеттілігін көрсетеді?

5.1. Тақырып №3. Миокард инфарктында қолданылатын дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Миокард инфарктісінде қолданылатын дәрілік заттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеңіз. Білім алушыларда миокард инфарктісін жедел және демеуші емдеудің фармакологиялық тәсілдері, бұл препараттардың жүрек-қантамыр жүйесіне әсері, асқынулардың алдын алу туралы түсініктерін қалыптастыру. Студенттерге ауырсынуды басатын, коронарлық қан ағымын қалпына келтіретін, тромбоздың алдын алатын және миокардқа жүктемені азайтатын дәрілерді дұрыс таңдап, біріктіруге үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді миокард инфарктісінде қолданылатын дәрілік заттардың негізгі топтарымен (тромболитиктер, антиагрепараттар, антикоагулянттар, нитраттар, бета-блокаторлар, АКФ тежегіштері және т.б.) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Тромболитикалық терапияны қолдану принциптерін және оның коронарлық қан ағымын қалпына келтірудегі маңыздылығын қарастыру.
- Миокард инфарктісін емдеуде қолданылатын әртүрлі кластағы препараттардың көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін талдау.
- Миокард инфарктісінде қолданылатын дәрілік заттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктерін, олардың әсер ету жылдамдығын, ұзақтығын және енгізу әдістерін зерттеу.
- Науқастың жағдайына, аурудың сатысына және асқыну қаупіне байланысты миокард инфарктісі үшін дәрілік терапияны таңдау дағдыларын дамыту, сонымен қатар емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды үйрену.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Наркотикалық анальгетиктер
2. Антиаритмиялық дәрілер.
3. Антикоагулянттар
4. Фибринолитикалық дәрілер
5. Вазопрессорлы дәрілер
6. Нитроглицериннің препараттары
7. Оксигенотерапия
8. Жүрек гликозидтері
9. В1-адреноблокаторлар
10. Плазма алмасстырушы және тұзды ерітінділер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.

7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-

методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная

медицинская академия, 2010. — 140 c. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 c. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 c. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Миокард инфарктісін жедел емдеуде қолданылатын дәрілердің негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Миокард инфарктісінде тромболитикалық терапияның рөлі қандай және оны жүзеге асыруға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
3. Миокард инфарктісі кезінде антиагреганттар мен антикоагулянттар тромбоздың алдын алуға қалай көмектеседі?
4. Тромболитиктерді қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және оларды қалай азайтуға болады?
5. Жүрек-тамыр жүйесіне бета-блокаторлар қалай әсер етеді және миокард инфарктісінде олардың артықшылықтары қандай?
6. Неліктен миокард инфарктісінен кейін науқастарға ACE ингибиторлары тағайындалады және олар аурудың болжамына қалай әсер етеді?
7. Қысқа және ұзақ әсер ететін нитраттардың арасында қандай айырмашылықтар бар және оларды қашан қолдану орынды?
8. Миокард инфарктісі бар науқастар үшін антикоагулянттарды таңдау және дозасы қалай анықталады?
9. Миокард инфарктісінің терапиясының тиімділігінің критерийлері қандай және олар емдеуді өзгерту қажеттілігін бағалауға қалай көмектеседі?
10. Қандай жағдайларда біріктірілген терапия ұсынылады және миокард инфарктісінен кейін асқыну қаупін азайтуға қалай көмектеседі?

5.1. Тақырып №4. Гипотензивті дәрілер. Гипертензивті дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Антигипертензивті және гипертониялық препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін оқып білу. Білім алушыларда артериялық гипертензия мен гипотензияны емдеудің фармакологиялық тәсілдері, бұл препараттардың қан тамырлары тонусына, жүрек соғуына және қан қысымын реттеуге әсері туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларға артериялық қысымды тұрақтандыру, асқынулардың алдын алу және гипертониялық және гипотензиямен ауыратын науқастарға болжамды жақсарту үшін дәрілік заттарды дұрыс таңдауға және біріктіруге үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды гипертензияға қарсы препараттардың (АКФ тежегіштері, бета-блокаторлар, диуретиктер, кальций антагонистері және т.б.) және гипертониялық препараттардың жіктелуімен, сонымен қатар олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Антигипертензивті және гипертониялық препараттардың әртүрлі топтары үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, сондай-ақ ықтимал жанама әсерлерді қарастырыңыз.
- Гипертензияға қарсы және гипертониялық препараттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктерін, олардың әсер ету ұзақтығын, сіңірілуін, метаболизмін және шығарылуын зерттеу.
- Гипертониялық және гипотензиямен ауыратын науқастарда қан қысымын тұрақтандыру үшін препараттарды таңдау, мөлшерлеу және біріктіру дағдыларын дамыту.
- Білім алушыларға қан қысымын түзету және жанама әсерлерді азайту үшін терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауға үйрету.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Наркотикалық анальгетиктер
2. Антиаритмиялық дәрілер.
3. Антикоагулянттар
4. Фибринолитикалық дәрілер
5. Вазопрессорлы дәрілер
6. Нитроглицериннің препараттары
7. Оксигенотерапия
8. Жүрек гликозидтері
9. В1-адреноблокаторлар
10. Плазма алмасстырушы және тұзды ерітінділер
11. Гипотензивті дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.

6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-

методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная

медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Гипертонияға қарсы және гипертониялық препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Артериялық гипертензияны емдеуде АКФ тежегіштерін қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
3. Гипертонияға диуретиктердің негізгі әсері қандай және қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
4. Бета-блокаторлар гипертонияда қан қысымы мен жүрек өнімділігіне қалай әсер етеді?
5. Артериялық гипертензияны емдеу аясындағы кальций антагонистерінің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері қандай?
6. Қан қысымын жоғарылату үшін гипертониялық препараттарды қолдану қандай клиникалық жағдайларда көрсетілген?
7. Гипертониялық препараттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және оларды қалай азайтуға болады?
8. Артериялық гипертензияны емдеуде гипертензияға қарсы препараттармен біріктірілген емнің маңызы қандай?
9. Артериялық гипертензияның сатысына және қатар жүретін ауруларға байланысты гипертензияға қарсы препаратты таңдаудың критерийлері қандай?
10. Ортостатикалық гипотензияны емдеуде қандай препараттар мен тәсілдер қолданылады?

5.1. Тақырып №5. Атеросклерозға қарсы дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Атеросклерозға қолданылатын дәрілік заттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеңіз. Білім алушыларда атеросклерозды емдеу және алдын алудың фармакологиялық тәсілдері, бұл препараттардың липидтер алмасуына әсері, холестерин деңгейін төмендету және атеросклерозбен байланысты асқынулардың алдын алу туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларға атеросклероздың болжамын жақсарту үшін, сондай-ақ жүрек-қан тамырлары ауруларының қаупін тиімді төмендету үшін дәрі-дәрмектерді дұрыс таңдауға және біріктіруге үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды атеросклерозға қолданылатын дәрілердің негізгі топтарымен (статиндер, фибраттар, никотин қышқылы, өт қышқылы секвестрлері және т.б.) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.

- Холестерол деңгейін бақылауда және қан тамырларындағы атеросклеротикалық өзгерістердің алдын алуда статиндер мен басқа да липидті төмендететін дәрілердің рөлін қарастырыңыз.
- Липидті профильге әсер ететін препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, сондай-ақ ықтимал жанама әсерлерді талдаңыз.
- Атеросклерозды емдеуге арналған дәрілік заттардың фармакокинетикалық сипаттамаларын, оның ішінде олардың сіңірілуін, метаболизмін, шығарылуын және әсер ету ұзақтығын зерттеу.
- Атеросклероздың дәрежесіне, науқастың жағдайына және қатар жүретін ауруларға байланысты терапияны таңдау дағдыларын дамыту, сондай-ақ емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Атерогенді липопротеиндердің түзілуін тежейтін дәрілер

2. Катаболизмді және холистериннің шығарылуын тежейтін дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login

6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Атеросклерозды емдеуде қолданылатын препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Статиндер холестерин деңгейіне қалай әсер етеді және атеросклерозды емдеуге қалай көмектеседі?

3. Атеросклерозды емдеуде фибраттар қандай рөл атқарады және оларды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?
4. Өт қышқылы секвестрлерін қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
5. Липидтерді төмендететін препараттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және олардың қаупін қалай азайтуға болады?
6. Ниациннің атеросклерозды емдеудегі рөлі қандай және ол липидті профильге қалай әсер етеді?
7. Атеросклерозда триглицеридтер деңгейін төмендететін препараттардың әсерінің негізінде қандай механизмдер жатыр?
8. Атеросклерозбен және гиперхолестеринемиямен ауыратын науқастарға қатар жүретін ауруларға байланысты дұрыс терапияны қалай таңдауға болады?
9. Липидтерді төмендететін препараттарды қолдану арқылы атеросклерозды емдеудің тиімділігі қалай бағаланады?
10. Статиндердің фармакокинетикасының ерекшеліктері және олардың бауырдың әртүрлі аурулары бар науқастардағы терапия қауіпсіздігіне әсері қандай?

5.1. Тақырып №6. Несеп айдаушы дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Диуретикалық препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін оқып білу. Білім алушыларды ісіну және гипертониямен жүретін ауруларды емдеудің фармакологиялық тәсілдері, сонымен қатар олардың су-электролит балансын түзетудегі рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларға диуретикалық препараттарды клиникалық жағдайға байланысты дұрыс таңдауға және біріктіруге үйрету, сонымен қатар олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді диуретиктердің (тиазидті, ілмектік, калий сақтайтын және осмостық диуретиктер) жіктелуімен және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Әртүрлі ауруларға (гипертония, ісіну, жүрек жеткіліксіздігі, бүйрек ауруы және т.б.) диуретиктерді қолдану көрсеткіштерін қарастыру.
- Диуретиктердің қарсы көрсетілімдері мен жанама әсерлерін, сондай-ақ электролит балансын бақылаудың маңыздылығын қарастыру.
- Диуретиктердің фармакокинетикалық қасиеттерін, олардың сіңуін, таралуын, метаболизмін және шығарылуын зерттеу.
- Клиникалық жағдайға, қатар жүретін ауруларға және науқастың жеке ерекшеліктеріне байланысты диуретиктерді таңдау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тиазидті және тиазид тәрізді диуретиктер

2. Шумақты диуретиктер

3. Карбоангидраза ингибиторлары

4. Калий сақтаушы диуретиктер

5. Осмостық диуретиктер

6. Несеп конкреметтерін жоятын дәрілер

7. Подаграны емдеуге қолданылатын дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.

7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/

11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Диуретикалық препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Тиазидті, ілмектік және калий сақтайтын диуретиктердің айырмашылығы неде?
3. Ілмекті диуретиктерді қолдануға қандай көрсеткіштер бар және олар қандай жағдайларда тиімді?
4. Тиазидті диуретиктердің қандай жанама әсерлері жиі кездеседі және оларды қалай болдырмауға болады?
5. Калий сақтайтын диуретиктерді қолдану ерекшеліктері және олардың су-электролит балансын сақтаудағы рөлі қандай?
6. Осмостық диуретиктер қалай жұмыс істейді және қандай жағдайларда оларды қолдану негізделген?
7. Диуретиктерді қолданғанда гипокалиемия қаупі қандай және оны қалай азайтуға болады?
8. Жүрек жеткіліксіздігін немесе гипертонияны емдеу кезінде диуретиктер қалай таңдалады?
9. Диуретиктердің негізгі фармакокинетикалық ерекшеліктері қандай, оларды тағайындау кезінде ескеру қажет?

10. Диуретикалық терапияның тиімділігінің критерийлері қандай және оның науқаста қауіпсіздігін қалай бағалауға болады?

5.1. Тақырып №7. Тыныс алу жүйесіне әсер ететін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Тыныс алу жүйесіне әсер ететін дәрілік заттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеңіз. Студенттерде бронх демікпесі, созылмалы обструктивті өкпе ауруы (ӨСОА), респираторлық инфекциялар және т.б. сияқты респираторлық ауруларды емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Тыныс алу жүйесінің жұмысын жақсарту, қабынуды, бронх түйілуін азайту және қалыпты тыныс алуды қалпына келтіру үшін дәрі-дәрмектерді дұрыс таңдауды және біріктіруді үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді тыныс алу жүйесіне әсер ететін дәрілік заттардың классификациясымен (бронходиляторлар, қабынуға қарсы препараттар, муколитиктер, жөтелге қарсы препараттар және т.б.) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Бронходылататорлардың (β-адренергиялық агонистердің, антихолинергиялық препараттардың, теофиллиндердің) бронх түйілуін емдеудегі рөлін және оларды қолдану көрсеткіштерін қарастыру.
- Қабынуға қарсы препараттардың (глюкокортикостероидтар, ингаляциялық препараттар) тыныс алу жолдарындағы қабыну процестеріне әсерін талдау.
- Тыныс алу мүшелерінің ауруларында қолданылатын дәрілердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін зерттеу.
- Клиникалық жағдайға, аурудың түріне және науқастың жағдайына байланысты терапияны таңдау, сонымен қатар терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тыныс алу стимуляторлары

2. Жөтелді басатын дәрілер

3. Қақырық түсіретін дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.

6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-

методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная

медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Тыныс алу мүшелерінің ауруларын емдеуде қолданылатын препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Бронходилататорлардың әсер ету принципі қандай және олар бронх демікпесі кезінде бронхтарға қалай әсер етеді?
3. Демікпе және ӨСОА өршуін емдеуде β-агонистерді қолданудың ерекшеліктері қандай?
4. Тыныс алу жолдарының қабынуын емдеу үшін қандай қабынуға қарсы препараттар қолданылады және олар қабынуды қалай азайтады?
5. Бронх демікпесін емдеуде глюкокортикостероидтардың рөлі қандай және олар қандай жанама әсерлерді тудыруы мүмкін?
6. Тыныс алу мүшелерінің ауруларын емдеуде антихолинергиялық препараттарды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
7. Муколитиктер мен қақырық түсіретін дәрілер қалай жұмыс істейді және олар қандай жағдайларда тағайындалады?
8. Жөтелді басу үшін қандай препараттар қолданылады және оларды қолдану қашан ақталған?
9. Тыныс алу органдарының ауруларын емдеуге арналған ингаляциялық және жүйелік агенттердің айырмашылығы неде?
10. Бронх демікпесі немесе ӨСОА сияқты тыныс алу жүйесінің ауруларын емдеуде терапияның тиімділігінің критерийлері қандай?

5.1. Тақырып №8. Бронхолитиктер. Өкпе ісінуінде қолданылатын дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Өкпе ісінуі кезінде қолданылатын бронходилататорлар мен дәрілерді, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеңіз. Білім алушыларда тыныс алу қызметін қалпына келтіру және тыныс алуды қалыпқа келтіру мақсатында бронх түйілуімен жүретін аурулардың өршуін емдеудің, сондай-ақ өкпе ісінуін емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Клиникалық жағдайға байланысты дәрілерді дұрыс таңдауды және біріктіруді үйрету, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, сонымен қатар пациенттің болжамын жақсарту үшін оларды дұрыс қолданудың маңыздылығын түсіну.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды бронходилататорлардың классификациясымен (β-адренергиялық агонистер, антихолинергиялық заттар, метилксантиндер) және олардың бронх обструкциясы кезіндегі әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Астма, ӨСОА және жедел өршу сияқты ауруларды емдеудегі бронходилататорлардың рөлін қарастырайық.
- Өкпе ісінуінде қолданылатын дәрілік заттарды (диуретиктер, жүрек гликозидтері, нитраттар, морфин), олардың әсер ету механизмдері мен көрсеткіштерін зерттеңіз.
- Өкпе ісінуін емдеуге арналған бронходилататорлар мен препараттардың көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін талдаңыз.
- Науқастың клиникалық көрінісі мен жағдайын ескере отырып, бронх түйілуі және өкпе ісінуі сияқты жедел жағдайларды емдеуде дәрілік заттарды таңдау және біріктіру дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Бронхолитиктер

2. Өкпе ісінуінде қолданылатын дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Акнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login

6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Бронходилататорлардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. β-адренергиялық агонистер бронх демікпесі мен ӨСОА кезінде қалай көмектеседі және олардың жанама әсерлері қандай?

3. Тыныс алу жолдарының обструктивті ауруларын емдеуде антихолинергиктердің рөлі қандай?
4. Метилксантиндер (теофиллин) бронх түйілуіне қалай әсер етеді және оларды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?
5. Өкпе ісінуін емдеу үшін қандай препараттар қолданылады және олар қалыпты тыныс алуды қалай қалпына келтіреді?
6. Диуретиктер өкпе ісінуіне қалай көмектеседі және олардың әсер ету механизмдері қандай?
7. Жүрек гликозидтері өкпе ісінуіне қалай әсер етеді және олар қандай жағдайларда көрсетіледі?
8. Өкпе ісінуі үшін нитраттар мен морфин қалай қолданылады және олардың жанама әсерлері қандай?
9. Тыныс алу жүйесі ауруларының жедел өршуінде бронходилататорларды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
10. Өкпе ісінуі мен бронх түйілуі кезінде біріктірілген терапияның негізгі принциптері қандай?

5.1. Тақырып №9. Тәбетке әсер ететін дәрілер. Құстыратын және құсыққа қарсы дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Тәбетке әсер ететін дәрілерді, сонымен қатар құсу және құсуға қарсы препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеңіз. Білім алушыларда тәбетті реттеу және құсуды емдеудің фармакологиялық тәсілдері, сонымен қатар олардың асқазан-ішек жолдары ауруларын, зат алмасу бұзылыстарын және токсикозды кешенді емдеудегі рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Клиникалық жағдайға байланысты дәрілерді дұрыс таңдап, біріктіруді, олардың тиімділігін, қауіпсіздігін және жанама әсерлерін бағалауды үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды тәбетке әсер ететін дәрілік заттардың негізгі топтарымен, олардың әсер ету механизмдерімен (тәбет қоздырғыштар және тәбетті басушылар) таныстыру.
- Әртүрлі ауруларға (анорексия, семіздік, метаболикалық бұзылулар) тәбетті реттейтін препараттарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді қарастырыңыз.
- Құсуға әсер ететін препараттарды, олардың әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін және ықтимал жанама әсерлерін зерттеңіз.
- Құсуға қарсы препараттардың классификациясын (антигистаминдер, дофамин антагонистері, серотонергиялық және т.б.) және олардың әртүрлі клиникалық жағдайларда қолданылуын қарастырыңыз.
- Көрсеткіштерді, науқастың жағдайын және ықтимал қауіптерді ескере отырып, дәрі-дәрмектерді таңдау, сондай-ақ терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тәбетке әсер ететін дәрілер

2. Құстыратын және құсыққа қарсы дәрілер

3. Асқазан бездерінің секрециясы бұзылуында қолданылатын дәрілер

4. Асқазан безі секрециясының төмендеуінде қолданылатын дәрілер

5. Асқазан безі секрециясының жоғарылауында қолданылатын дәрілер

6. Антацидті дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.

5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.К., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/

9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Тәбетке әсер ететін препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Тәбет стимуляторлары қалай жұмыс істейді және олар қандай жағдайларда қолданылады?
3. Тәбет басатын дәрілер дегеніміз не және оларды қандай клиникалық жағдайларда тағайындауға болады?
4. Аппетитке қарсы препараттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
5. Қандай құсуға қарсы препараттар бар және олардың әсер ету механизмдері қандай?
6. Антигистаминді қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
7. Дофамин антагонистерінің құсуды емдеудегі рөлі қандай?
8. Қандай серотонергиялық препараттар құсу үшін қолданылады және олар қалай әсер етеді?
9. Әртүрлі ауруларды емдеуде құсуға қарсы препараттарды қолданудың тиімділігі мен

қауіпсіздігі қалай бағаланады?

10. Метаболикалық бұзылыстары немесе анорексиясы бар науқастарда тәбетті түзету үшін дұрыс препараттарды қалай таңдауға болады?

5.1. Тақырып №10. Асқазанның секреторлы қызметі бұзылуында қолданылатын дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Асқазанның секреторлық қызметінің бұзылыстарында қолданылатын препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеу. Білім алушыларда гастрит, асқазан жарасы, гастроэзофагеальды рефлюкс ауруы (ГЭРА) сияқты асқазан сөлінің бөлінуінің бұзылуымен байланысты ауруларды емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Асқазан сөлінің бөлінуін қалыпқа келтіру, қышқылдықты төмендету және асқазандағы қабыну процестерін емдеу үшін дәрілік заттарды дұрыс таңдау және біріктіру, сонымен қатар осы препараттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді асқазанның секреторлық қызметінің бұзылыстарында қолданылатын препараттардың классификациясымен таныстыру (антацидтер, протонды сорғы блокаторлары, гистамин Н2 рецепторларының антагонистері және т.б.).
- Антацидтердің әсер ету механизмін және олардың гастрит пен ойық жара кезінде асқазан сөлінің қышқылдығын төмендетудегі рөлін қарастыру.
- Протон сорғысының блокаторлары мен Н2 рецепторларының антагонистерінің фармакологиялық қасиеттерін және қолдану көрсеткіштерін зерттеу.
- ГЭРА және жоғары қышқылдықпен байланысты басқа ауруларда асқазанның қалыпты жұмысын қалпына келтіруге препараттардың әсерін бағалау.
- Клиникалық жағдайға, қатар жүретін ауруларға және науқастың жеке ерекшеліктеріне байланысты дәрілік заттарды таңдау, сонымен қатар олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Асқазан тұз қышқылының (HCl) секрециясын тежейтін дәрілер

2. Гастропротекторлар

3. Репаранттар

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.

13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/

16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Асқазанның секреторлық қызметінің бұзылыстарында қолданылатын препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Антацидтер қалай жұмыс істейді және қандай жағдайларда оларды қолдану көрсетілген?
3. Протонды сорғы блокаторларының әсер ету механизмі қандай және олар асқазан жарасы мен гастритке қалай көмектеседі?
4. Н2 рецепторларының антагонистерін қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
5. Асқазанның қышқылдығын төмендететін препараттарды ұзақ уақыт қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
6. Гастроэзофагеальды рефлюкс ауруын (GERD) емдеу контекстіндегі антацидтер мен протонды сорғы блокаторларының арасындағы айырмашылықтар қандай?
7. Қышқылдықтың жоғарылауынан туындаған асқазан жарасын емдеуде қандай препараттар тиімді?
8. Негізгі медициналық жағдайы (мысалы, бауыр немесе бүйрек ауруы) бар науқастарда жоғары қышқылдықты емдеу үшін препараттар қалай таңдалады?
9. Асқазанның секреторлық функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды емдеуде терапияның тиімділігі қалай бағаланады?
10. Асқазан сөлінің бөлінуіне әсер ететін препараттардың комбинациясының гастрит пен ойық жараны емдеудегі маңызы қандай?

5.1. Тақырып №11. Үйқы безі секрециясының бұзылуында қолданылатын дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Үйқы безінің секрециясының бұзылыстарында қолданылатын препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін оқып білу. Білім алушылардың созылмалы панкреатит, ұйқы безінің экзокринді жеткіліксіздігі және қант диабеті сияқты ұйқы безі ферменттерінің жеткіліксіздігі немесе артық секрециясымен байланысты ауруларды емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсініктерін дамыту. Үйқы

безінің ферментативті белсенділігін түзететін және қалыпты зат алмасуды қамтамасыз ететін дәрілерді дұрыс таңдап, біріктіруді үйрету, сонымен қатар оларды клиникалық тәжірибеде қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді ұйқы безі секрециясының бұзылыстарында қолданылатын дәрілік заттардың классификациясымен таныстыру (ферменттік препараттар, ұйқы безі ферменттерінің секрециясының тежегіштері, инсулин препараттары және т.б.).
- Ферменттік препараттардың әсер ету механизмін және олардың ұйқы безінің экзокринді жеткіліксіздігін емдеудегі рөлін қарастырыңыз.
- Созылмалы панкреатитте және басқа ауруларда ұйқы безінің ферментативті қызметін түзететін препараттарды қолдану көрсеткіштерін зерттеу.
- Қант диабетіндегі инсулин тапшылығын түзету үшін қолданылатын препараттарды және олардың қалыпты метаболизмді сақтаудағы рөлін талдаңыз.
- Клиникалық жағдайға және науқастың жағдайына байланысты препараттарды таңдау және біріктіру, сондай-ақ олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Ұйқы безінің секрециясы бұзылуында қолданылатын дәрілер

2. Ұйқы безінің секрециясы төмендететін дәрілер

3. Протеолитикалық ферменттердің ингибиторлары (антиферментті препараттар)

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.

12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.

4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Үйқы безінің секрециясының бұзылыстарында қолданылатын препараттардың негізгі

топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Экзокринді ұйқы безінің жеткіліксіздігінде ферменттік препараттардың рөлі қандай және олар ас қорытуды жақсартуға қалай көмектеседі?
3. Созылмалы панкреатитте ұйқы безінің ферменттері бар препараттарды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?
4. Ұйқы безі ферменттерінің секрециясын төмендету үшін қандай препараттар қолданылады және олар қандай жағдайларда тағайындалады?
5. Инсулиннің әсер ету механизмдері және оны қант диабетінде қолдану қандай?
6. Қант диабетін емдеуде инсулиннің әртүрлі формаларының (қысқа әсер ететін, орташа әсер ететін, ұзақ әсер ететін) артықшылықтары мен кемшіліктері қандай?
7. Қант диабетіндегі инсулин секрециясын реттейтін препараттарды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
8. Экзокринді ұйқы безінің жеткіліксіздігі ферментті препараттарды қолдану арқылы қалай түзетіледі?
9. Ұйқы безінің секрециясын түзететін препараттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
10. Аурудың сатысына және науқастың жағдайына байланысты ұйқы безінің секрециясының бұзылуына дұрыс терапияны қалай таңдауға болады?

5.1. Тақырып №12. Өт айдайтын дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Холеретикалық препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін оқып білу. Білім алушыларда өт шығару жолдарының холецистит, өт жолдарының дискинезиясы, созылмалы холангит сияқты ауруларын емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы, сонымен қатар өт түзілуі мен өттің шығуын қалыпқа келтірудегі холеретикалық препараттардың рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Клиникалық жағдайға байланысты дәрілерді дұрыс таңдап, біріктіруді үйрету, олардың тиімділігін, қауіпсіздігін және бауыр мен өт қабының әртүрлі ауруларына жанама әсерлерін бағалау.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды холеретикалық препараттардың классификациясымен (холекинетика, холеретиктер, аралас препараттар) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Бауыр мен өт жолдарының аурулары үшін холеретикалық агенттерді қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін қарастырыңыз.
- Өт түзілуін арттыру үшін холеретиктерді қолдану ерекшеліктерін және өт ағуын жақсарту үшін холекинетикасын зерттеу.
- Өт жолдарының дискинезияларында өт қабының қозғалғыштығына холеретикалық препараттардың әсерін талдау.
- Клиникалық жағдайды, науқастың жағдайын және ауру түрін ескере отырып терапияны таңдау дағдыларын дамыту, сондай-ақ өт жолдарының ауруларын емдеуде холеретикалық препараттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:
1. Өт айдайтын дәрілер

2. Өт түзілуін күшейтетін дәрілер

3. Өт бөлінуін жеңілдететін дәрілер

4. Холелитолитикалық дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.

7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/

11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Өт айдайтын препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Холеретиктер мен холекинетиктардың айырмашылығы неде және олар қашан қолданылады?
3. Өт жолдарының аурулары кезінде холеретикалық препараттарды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?
4. Өт айдайтын препараттар өт қабының қозғалғыштығына және өт ағынына қалай әсер етеді?
5. Өт айдайтын препараттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
6. Өт айдайтын препараттарды қай кезде қолдануға болмайды және оларды дұрыс қолданбау қандай қауіп төндіруі мүмкін?
7. Біріктірілген холеретикалық препараттар бауыр мен өт жолдарының әртүрлі аурулары үшін қалай тиімді болуы мүмкін?
8. Өт жолдарының дискинезиясын емдеу үшін қандай препараттар қолданылады және олар өт қабының моторикасына қалай әсер етеді?
9. Аурудың түріне (мысалы, холецистит немесе холангит) байланысты тиісті холеретикалық препаратты қалай таңдауға болады?
10. Өт жолдарының ауруларын кешенді емдеуде холеретикалық препараттардың рөлі

қандай?

5.1. Тақырып №13. Іш жүргізетін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Іш жүргізетін дәрілерді, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда әртүрлі этиологиялы іш қатуды, оның ішінде функционалдық бұзылыстарды, созылмалы ішек ауруларын және хирургиялық араласудың салдарын емдеудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Клиникалық жағдайға байланысты іш жүргізетін дәрілерді дұрыс таңдауды және біріктіруді, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды, сондай-ақ оларды дұрыс қолданбаумен байланысты болуы мүмкін асқынулардың алдын алуды үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді іш жүргізетін дәрілердің жіктелуімен (осмотикалық, тітіркендіргіш, көлем түзетін және жұмсартқыш) және олардың әсер ету механизмімен таныстыру.
- Іш қатудың әртүрлі нысандары үшін іш жүргізетін дәрілерді қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді қарастыру.
- Осмотикалық және тітіркендіргіш іш жүргізетін заттардың фармакологиялық қасиеттерін, олардың ішек моторикасына әсерін зерттеу.
- Ұзақ мерзімді іш жүргізетін қолданудың жанама әсерлері мен ықтимал қауіптерін қарастырыңыз.
- Іш қатудың себептеріне, науқастың жағдайы мен жасына байланысты іш жүргізетін дәрілерді таңдау және біріктіру дағдыларын дамыту, сондай-ақ олардың қауіпсіздігі мен тиімділігін бағалау.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Гепатопротекторлар

2. Іш жүргізетін дәрілер

3. Тоқ ішекке әсер ететін дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.

6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-

методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная

медицинская академия, 2010. — 140 c. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 c. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 c. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Іш жүргізетін дәрілердің негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Осмотикалық және тітіркендіргіш іш жүргізгіштердің айырмашылығы неде?
3. Іш жүргізетін дәрілерді қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
4. Көлемді түзетін іш жүргізетін дәрі қалай жұмыс істейді және оны қашан қолдануға болады?
5. Тітіркендіргіш іш жүргізетін заттарды ұзақ уақыт қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
6. Егде жастағы адамдар мен балаларға іш жүргізетін дәрілерді қолданудың қандай пайдасы бар?
7. Созылмалы іш қату үшін қандай препараттар қолданылады және олар қысқа мерзімді қолдануға арналған дәрілерден қалай ерекшеленеді?
8. Іш қатудың түріне қарай дұрыс іш жүргізетін дәріні қалай таңдауға болады (мысалы, функционалдық бұзылыстарда немесе диетаның бұзылуынан туындаған іш қату кезінде)?
9. Іш жүргізетін дәрілерді дұрыс қолданбау немесе ұзақ қолдану қандай қауіптерге байланысты?
10. Іш жүргізетін дәрілер дененің су-электролит балансына қалай әсер етеді?

5.1. Тақырып №14. Миометрияға әсер ететін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Миометрияға әсер ететін дәрі-дәрмектерді, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және ықтимал жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда босану, жатырдан қан кету, түсік тастау қаупі және босанғаннан кейінгі асқынулар сияқты әртүрлі жағдайларда миометрияның жиырылу белсенділігін бақылаудың фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларға клиникалық жағдайға байланысты миометрияны қоздыратын немесе босаңсытатын дәрілерді дұрыс таңдауды, олардың тиімділігін, қауіпсіздігін және ана мен ұрық үшін ықтимал қауіптерді бағалауды үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды миометрияға әсер ететін дәрілік заттардың классификациясымен (утеротониктер және токолитиктер) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Босану кезінде, босанғаннан кейінгі қан кету және басқа да жағдайлар кезінде утеротониктерді қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді қарастырыңыз.

- Токолитиктердің фармакологиялық қасиеттерін, мерзімінен бұрын босанудың алдын алудағы рөлін және оларды тағайындау жағдайларын зерттеу.
- Миометрияның жиырылу қабілетіне әсер ететін дәрілерді қолдану кезінде ықтимал жанама әсерлер мен қауіптерді талдаңыз.
- Науқастың жағдайын және ұрыққа ықтимал әсерін ескере отырып, миометрияның жиырылу функциясын бақылау үшін препараттарды таңдау және біріктіру дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Миометрияның жиырылу белсенділігін қуаттандыратын дәрілер

2. Миометрия тонусын жоғарылататын дәрілер

3. Миометрияның тонусы мен жиырылуын төмендететін дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1 **Негізгі әдебиеттер:**

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.

2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz

7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Миометрияның жиырылу қабілетіне әсер ететін препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?

2. Утеротониктар дегеніміз не және олар қандай жағдайларда қолданылады?

3. Босануды ынталандыру үшін қандай препараттар қолданылады және олар миометрияға қалай әсер етеді?

4. Босану кезінде және босанғаннан кейін утеротониктерді қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы

көрсеткіштер бар?

5. Токолитиктер дегеніміз не және олардың мерзімінен бұрын босанудың алдын алудағы рөлі қандай?

6. Токолитиктердің ана мен ұрыққа қандай жанама әсерлері болуы мүмкін?

7. Қандай жағдайларда токолитиктер қарсы көрсетілімдер және неліктен?

8. Клиникалық жағдайға байланысты миометрияны ынталандыру немесе босаңсу үшін дұрыс препаратты қалай таңдауға болады?

9. Жатырдан қан кету қаупі жоғары науқастарда миометрияға әсер ететін препараттарды қолданғанда қандай ерекшеліктерді ескеру керек?

10. Акушерлік тәжірибеде утеротониктер мен токолитиктерді қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігі қалай бағаланады?

5.1. Тақырып №15. Қан жүйесіне әсер ететін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Қан жүйесіне әсер ететін дәрілік заттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және мүмкін болатын жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушылардың қан ұюының бұзылуымен, анемиямен және басқа гематологиялық бұзылыстармен байланысты ауруларды емдеу және алдын алудың фармакологиялық тәсілдері туралы түсініктерін қалыптастыру. Гемостазды түзету, анемияны және қан жүйесінің басқа патологияларын емдеу, сонымен қатар олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау үшін препараттарды дұрыс таңдауды және біріктіруді үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды қан жүйесіне әсер ететін дәрілік заттардың жіктелуімен таныстыру (антикоагулянттар, антиагреганттар, гемостатикалық заттар, гемостимуляциялаушы препараттар, құрамында темірі бар препараттар және т.б.).
- Тромбоэмболияның алдын алу және емдеуде антикоагулянттар мен антиагрегентті қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін қарастырыңыз.
- Гемостатиктердің фармакологиялық қасиеттерін және олардың қан кетуді тоқтатудағы рөлін зерттеу.
- Анемияға қолданылатын препараттарды, олардың әсер ету механизмдерін және анемияның әртүрлі түрлеріндегі тиімділігін талдаңыз.
- Науқастың жағдайына байланысты қан жүйесіне әсер ететін препараттарды таңдау және біріктіру дағдыларын дамыту және оларды қолданудың ықтимал жанама әсерлері мен қауіптерін бағалау.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Эритропоезді күшейтетін дәрілер

2. Лейкопоезді күшейтетін дәрілер

3. Гемостаз жүйесіне әсер ететін дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар,

TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер
Негізгі әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.

8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/

12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Қан жүйесіне әсер ететін препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Антикоагулянттар мен антиагреганттардың айырмашылығы неде және олар қай кезде қолданылады?
3. Тромбозды емдеу және алдын алу үшін антикоагулянттарды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
4. Қан кетуді тоқтату үшін қандай препараттар қолданылады және олар гемостаздық жүйеге қалай әсер етеді?
5. Антикоагулянттар мен антиагреганттардың жанама әсерлері қандай және оларды қалай болдырмауға болады?
6. Анемияны емдеу үшін қандай препараттар қолданылады және олар қан жүйесіне қалай әсер етеді?
7. Теміртапшылықты анемия кезінде құрамында темірі бар препараттарды қолданудың ерекшеліктері қандай?
8. Қанның ұюына әсер ететін препараттармен терапияның тиімділігі қалай бағаланады?
9. Қандай жағдайларда гемостатикалық агенттерді қолданған дұрыс және қандай сақтық шараларын сақтау керек?
10. Қанның ұюына әсер ететін препараттарды ұзақ уақыт қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және оларды қалай азайтуға болады?

5.1. Тақырып №16. Гемостаз жүйесіне әсер ететін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Гемостатикалық жүйеге әсер ететін дәрілік заттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және мүмкін болатын жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда тромбоз, тромбоэмболия, қан кету және коагуляция бұзылыстары сияқты әртүрлі жағдайларда қанның коагуляциясын басқарудың фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларды клиникалық жағдайға байланысты гемостаздық жүйені ынталандыратын немесе тежейтін дәрілерді дұрыс таңдауға, олардың тиімділігін, қауіпсіздігін және ықтимал қауіптерін бағалауға үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

 Ознакомить студентов с классификацией препаратов, влияющих на систему гемостаза (антикоагулянты, антиагреганты, фибринолитики, гемостатики).

 Рассмотреть показания и противопоказания для применения антикоагулянтов и антиагрегантов в лечении и профилактике тромбозов и тромбоэмболий.

 Изучить фармакологические свойства гемостатических препаратов и их роль в остановке кровотечений.

 Проанализировать механизм действия фибринолитиков и их применение при лечении острых тромбозов.

 Развить навыки выбора и комбинирования препаратов, влияющих на систему гемостаза, в зависимости от состояния пациента, и оценивать их эффективность и безопасность для предотвращения осложнений.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Эритропоезді күшейтетін дәрілер

2. Лейкопоезді күшейтетін дәрілер

3. Гемостаз жүйесіне әсер ететін дәрілер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер
Негізгі әдебиеттер:

1 **Негізгі әдебиеттер:**

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.

5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник.- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.

14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқукұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/

17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Қан тоқтату жүйесіне әсер ететін препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Антикоагулянттар мен антиагрегенттердің айырмашылығы неде және оларды қолдану қашан көрсетілген?
3. Тромбозды емдеу және алдын алу үшін антикоагулянттарды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
4. Қан кетуді тоқтату үшін қандай препараттар қолданылады және олар қанның ұю жүйесіне қалай әсер етеді?
5. Жедел тромбозда фибринолитиктерді қолдануға қандай көрсеткіштер және олардың әсер ету механизмі қандай?
6. Антикоагулянттар мен антиагреганттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және тәуекелдерді қалай азайтуға болады?
7. Қандай жағдайларда гемостатикалық агенттерді қолданған дұрыс және қандай сақтық шараларын сақтау керек?
8. Тромбоздың алдын алуда антикоагулянттар мен антиагреганттармен терапияның тиімділігі қалай бағаланады?
9. Операциядан кейін қан ұйығыштарының алдын алу үшін қандай препараттар қолданылады және олардың сипаттамалары қандай?
10. Антикоагулянттардың артық дозалануының қандай асқынулары болуы мүмкін және оларды түзету үшін қандай шаралар қолданылады?

5.1. Тақырып №17. Зат алмасу процесін реттейтін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Метаболизм процестерін реттейтін препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және мүмкін болатын жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда қант диабеті, семіздік, липидтер алмасуының бұзылуы, подагра және басқа да зат алмасу бұзылыстары сияқты аурулармен байланысты зат алмасу бұзылыстарын түзетудің фармакологиялық тәсілдері туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларды метаболизм процестерін қалыпқа келтіру, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, сондай-ақ ықтимал

жанама әсерлердің алдын алу және бақылау үшін препараттарды дұрыс таңдауға және біріктіруге үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды зат алмасуды реттейтін дәрілік заттардың (гиполипидемиялық, гипогликемиялық, витаминдер, ферменттік препараттар және т.б.) жіктелуімен және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Әртүрлі метаболикалық бұзылулар үшін метаболикалық препараттарды қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін қарастырыңыз.
- Гипогликемиялық және липидті төмендететін заттардың фармакологиялық қасиеттерін және олардың көмірсулар мен липидтер алмасуының бұзылыстарын түзетудегі рөлін зерттеу.
- Ағзадағы зат алмасу процестеріне ферменттік препараттар мен витаминдердің әсерін талдаңыз.
- Клиникалық жағдайға, науқастың жағдайына және зат алмасу бұзылыстарының ерекшеліктеріне байланысты метаболикалық бұзылыстарды түзетуге арналған препараттарды таңдау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Анаболикалық стероидтар

2. Витаминді препараттар

3. Майда еритін витаминдер

4. Поливитаминдер

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.

10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.

2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.

19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Зат алмасу процестерін реттеу үшін қолданылатын препараттардың негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?
2. Гипогликемиялық және липидті төмендететін препараттардың айырмашылығы неде және олар қашан қолданылады?
3. Липидтер алмасуын түзету үшін қандай препараттар қолданылады және олар қандай жағдайларда тағайындалады?
4. Қант диабеті үшін гипогликемиялық препараттарды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?
5. Липидтерді төмендететін препараттарды ұзақ уақыт қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?
6. Қандай жағдайларда метаболикалық процестерді түзету үшін витаминдік препараттар тағайындалады және олар зат алмасуға қалай әсер етеді?
7. Ферменттік препараттар метаболизм процестерін қалай жақсартады және қандай жағдайларда олар ең тиімді?
8. Семіздік кезіндегі зат алмасу бұзылыстарын түзетуге арналған препаратты таңдаудың ерекшеліктері қандай?
9. Метаболикалық процестерді реттейтін препараттарды қолданғанда қандай сақтық шараларын сақтау керек және жанама әсерлерді қалай азайтуға болады?
10. Метаболизмі бұзылған науқастарда гипогликемиялық және липидті төмендететін препараттармен терапияның тиімділігі қалай бағаланады?

5.1. Тақырып №18. Бүйрек үсті безінің қыртысының гормондарының препараттары.

5.2. Сабақтың мақсаты: Бүйрек үсті безінің гормондарының препараттарын, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және ықтимал жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларды қабыну процестері, аллергиялық реакциялар, аутоиммунды аурулар және эндокриндік бұзылулар сияқты әртүрлі ауруларда глюкокортикоидтар мен минералокортикоидтарды қолданудың фармакологиялық принциптері туралы түсінік қалыптастыру. Білім алушыларға гормондық препараттарды қолданудың дозалары мен режимдерін дұрыс таңдауды, ұзақ уақыт қолданғанда олардың ағзаға әсерін ескеруді, сонымен қатар жанама әсерлерін жедел анықтауды және алдын алуды үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды бүйрек үсті безі қыртысының гормондық препараттарының жіктелуімен (глюкокортикоидтар және минералокортикоидтар) және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Қабыну және аутоиммунды ауруларда глюкокортикоидтарды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді қарастырыңыз.
- Минералокортикоидтарды қолдану ерекшеліктерін және олардың су-тұз алмасуын реттеудегі рөлін зерттеу.

- Бүйрек үсті безінің гормондарын ұзақ уақыт қолданумен байланысты жанама әсерлерді және олардың алдын алу шараларын талдаңыз.
- Жанама әсерлерді азайту және терапевтік әсерді арттыру үшін гормоналды препараттардың дозасын таңдау және реттеу дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Гормондар

2. Гипофиз гормондарының препараттары

3. Қалқанша безі гормондарының препараттары

4. Қалқансерік безінің гормондарының препараттары

5. Ұйқы безі гормондарының препараттары және ауыз қуысы арқылы енгізілетін диабетке қарсы дәрілер

6. Бүйрек үсті безінің қыртысының гормондарының препараттары

7. Жыныстық гормондарының препараттары. Әйелдің жыныстық безінің препараттары

8. Ерлер жыныс гормон препараттары

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung , Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.

13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент: "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login

5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо.- 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год.- 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Бүйрек үсті безінің гормондық препараттарының негізгі топтары қандай және олардың әсер ету механизмдері қандай?

2. Глюкокортикоидтар мен минералокортикоидтардың айырмашылығы неде және оларды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?
3. Глюкокортикоидтарды тағайындаудың негізгі көрсеткіштері қандай және олар қандай клиникалық жағдайларда тиімді?
4. Минералокортикоидтар су-тұз алмасуына қалай әсер етеді және оларды қандай жағдайларда қолдану ерекше көрсетілген?
5. Глюкокортикоидтарды ұзақ уақыт қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және оларды қалай азайтуға болады?
6. Созылмалы аурулары бар науқастарға гормоналды препараттарды тағайындағанда қандай сақтық шараларын сақтау керек?
7. Ұзақ емдеуден кейін глюкокортикоидтарды біртіндеп алып тастау қажеттілігі мен қауіпсіздігі қалай бағаланады?
8. Қандай жағдайларда минералокортикоидтарды қолдануға қарсы көрсетілім болуы мүмкін?
9. Қандай фармакологиялық қасиеттері глюкокортикоидтарды аутоиммунды ауруларды емдеуде тиімді етеді?
10. Жанама әсерлердің қаупін азайту және терапевтік әсерге жету үшін бүйрек үсті безінің қыртысы үшін гормоналды препараттардың дұрыс дозасын қалай таңдауға болады?

5.1. Тақырып №19. Антигипоксанттар мен антиоксиданттар.

5.2. Сабақтың мақсаты: Антигипоксанттар мен антиоксиданттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және мүмкін болатын жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда бұл препараттардың организмнің жасушалары мен тіндерін гипоксия мен тотығу стрессінен қорғайтын фармакологиялық механизмдер туралы түсінік қалыптастыру. Тіндерде оттегі тапшылығына байланысты әртүрлі патологияларды, сондай-ақ ишемиялар, инфаркт, инсульт, жүрек және қан тамырлары аурулары сияқты бос радикалдардың әсерінен жасушалардың зақымдануын емдеу және алдын алу үшін антигипоксиялық және антиоксиданттық препараттарды дұрыс таңдауды үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды антигипоксанттар мен антиоксиданттық препараттардың жіктелуімен және олардың әсер ету механизмдерімен таныстыру.
- Оттегі тапшылығымен бірге жүретін жағдайларда антигипоксиялық препараттарды қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін қарастырыңыз.
- Антиоксиданттардың тотығу стресіне әсерін және олардың бос радикалдар арқылы жасушалардың зақымдалуымен байланысты аурулардың алдын алу және емдеудегі рөлін зерттеу.
- Антигипоксанттар мен антиоксиданттардың фармакологиялық қасиеттерін, клиникалық тәжірибеде қолданылуын талдаңыз.
- Науқастың жағдайын және аурудың ерекшеліктерін, сондай-ақ ықтимал жанама әсерлер мен қауіптерді ескере отырып, антигипоксиялық агенттер мен антиоксиданттарды дұрыс таңдау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Цитопротекторлар (Антигипоксанттар мен антиоксиданттар)

2. Ішкі митохондриалды цитопротекторлар

3. Митохондрияда энергетикалық субстраттың тасымалдануы

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.

7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/

11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо. - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год. - 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Антигипоксанттар дегеніміз не және олар оттегі тапшылығы жағдайында организмге қалай әсер етеді?

2. Антиоксиданттардың әсер ету механизмі қандай және олар жасушаларды тотығу стрессінен қалай қорғайды?

3. Қандай препараттар антигипоксанттар тобына жатады және қандай клиникалық жағдайларда тиімді?

4. Бос радикалдар әсерінен жасушалардың зақымдалуымен байланысты әртүрлі ауруларда антиоксиданттарды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?

5. Антигипоксанттар мен антиоксиданттық препараттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін және оларды қалай азайтуға болады?

6. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларын емдеудегі антиоксиданттардың тиімділігі қалай бағаланады?

7. Синтетикалық және табиғи антиоксиданттардың айырмашылығы неде және олардың қайсысы созылмалы ауруларды емдеуде тиімді?

8. Миокард инфарктісі немесе инсульт сияқты жедел жағдайларды емдеуде антигипоксанттар қалай

қолданылады?

9. Гипоксияға қарсы препараттардың көмегімен организмнің гипоксиядан қорғанысының қандай механизмдерін күшейтуге болады?

10. Қандай жағдайларда антиоксиданттарды қолдану қарсы немесе тиімсіз болуы мүмкін?

5.1. Тақырып №20. Витаминді препараттар.

5.2. Сабақтың мақсаты: Витаминдік препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және мүмкін болатын жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда витаминдердің ағзадағы рөлі, олардың биологиялық белсенділігі және қалыпты физиологиялық процестерді сақтау қажеттілігі туралы түсінік қалыптастыру. Витамин тапшылығы кезінде дәрумендік препараттарды дұрыс қолдануды үйрету, сондай-ақ олардың жетіспеушілігімен байланысты аурулардың алдын алу бөлігі ретінде. Әртүрлі жас топтарында және нақты жағдайлар үшін, мысалы, жүктілік, созылмалы аурулар, стрессті басқару және т.б. үшін витаминдерді тағайындау ерекшеліктерін қарастырыңыз.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Білім алушыларды витаминдердің жіктелуімен, олардың ағзадағы қызметімен және негізгі көздерімен таныстыру.
- Гиповитаминозды емдеуде және алдын алуда витаминді препараттарды қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін зерттеу.
- Әртүрлі клиникалық жағдайларда (мысалы, жүктілік кезінде, қартайғанда, асқазан-ішек жолдарының ауруларында) витаминдерді қолдану ерекшеліктерін қарастырыңыз.
- Витаминдерді шамадан тыс тұтынудың жанама әсерлерін (гипервитаминоз) және олардың алдын алуды талдаңыз.
- Науқастың жағдайын және дәрумендердің нақты жетіспеушілігін ескере отырып, витаминдік препараттарды таңдау, сондай-ақ дұрыс дозалау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Витаминдердің топтары және олардың химиялық құрылысына қарай жіктелуі.

2. Витаминді препараттардың фармакологиялық классификациясы.

3. Суда еритін және майда еритін витаминдер.

4. А, Д, Е және К дәрумендерінің жетіспеуі мен артық болуының ағзаға әсері.

5. В тобындағы витаминдердің зат алмасу процестеріндегі және жүйке жүйесінің қызметіндегі рөлі.

6. Витаминдік кешендерді тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар.

7. С витаминінің фармакокинетикасы және фармакодинамикасы.

8. Витаминдердің жоғары дозаларын қабылдағандағы жанама әсерлері.

9. Синтетикалық және табиғи витаминді препараттардың айырмашылығы.

10. Витаминдер мен басқа препараттарды бір мезгілде қабылдағанда дәрілік өзара әрекеттесу.

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.

8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо. - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/

12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год. - 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Витаминдердің қандай топтары бар және олардың химиялық құрылысы мен ағзадағы қызметі бойынша қандай айырмашылықтары бар?

2. Витаминді препараттардың фармакологиялық классификациясы қандай?

3. Суда еритін және майда еритін витаминдер қандай жағдайларда тағайындалады?

4. А, Д, Е, К дәрумендерінің жетіспеуі мен артық болуы ағзаға қалай әсер етеді?

5. В тобындағы витаминдердің зат алмасу процестері мен жүйке жүйесінің қызметіндегі рөлі қандай?

6. Витаминдік кешендерді тағайындауға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?

7. С витаминінің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын атаңыз?

8. Витаминдердің жоғары дозасын қабылдағанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?

9. Синтетикалық және табиғи витаминді препараттардың айырмашылығы неде?

10. Витаминдер мен басқа препараттарды бір мезгілде қабылдағанда қандай дәрілік өзара әрекеттесулер болуы мүмкін?

5.1. Тақырып №21. Аллергияға қарсы дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Аллергияға қарсы препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін оқып білу. Білім алушыларда аллергиялық ринит, астма, есекжем, ангионевротикалық ісіну сияқты аллергиялық ауруларды емдеудің фармакологиялық негіздері туралы түсінік қалыптастыру. Антигистаминді, кромоны, лейкотриенді рецепторлардың антагонистерін және басқа препараттарды қолдану ерекшеліктерін, сондай-ақ олардың клиникалық тәжірибеде тиімділігі мен қауіпсіздігін қарастырыңыз. Білім алушыларды клиникалық көрініске байланысты аллергияны емдеуге арналған препараттарды таңдауға үйрету, басқа препараттармен мүмкін болатын әрекеттесулерді есепке алу және жанама әсерлерін азайту.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді аллергияға қарсы препараттардың классификациясымен таныстыру (антигистаминдер, кромандар, лейкотриен рецепторларының антагонистері және т.б.).
- Антигистаминдердің әсер ету механизмін және олардың аллергиялық ауруларды емдеудегі рөлін қарастырыңыз.
- Аллергиялық астма мен ринитті емдеуде кромандар мен лейкотриен рецепторларының антагонистерін қолдану көрсеткіштерін зерттеу.
- Аллергиялық препараттардың әртүрлі топтарының жанама әсерлерін және олардың пациенттерге әсерін талдаңыз.
- Аллергиялық аурудың түрін, клиникалық көрінісін және науқастың ерекшеліктерін ескере отырып, антиаллергиялық препараттарды таңдау дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Аллергияға қарсы препараттардың классификациясы.
2. Бірінші, екінші және үшінші ұрпақтың антигистаминдік препараттарының айырмашылығы.
3. Антигистаминдік препараттарға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
4. Антигистаминдердің фармакокинетикасы және фармакодинамикасы.
5. Әртүрлі ұрпақтардың антигистаминдік препараттарының жанама әсерлері.
6. Дің жасушалары мембранасының тұрақтандырғыштарының әсер ету механизмдері.
7. Аллергиялық реакцияларды емдеудегі глюкокортикостероидтардың рөлі.
8. Жергілікті аллергияға қарсы препараттардың рецептілері және олардың артықшылықтары.
9. Антигистаминді және басқа дәрілерді бірге қабылдағанда дәрілік өзара әрекеттесу.

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.

3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.

12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо. - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год. - 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/

16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Аллергияға қарсы препараттардың классификациясы қандай және олар қандай препараттар тобына жатады?

2. Бірінші, екінші және үшінші ұрпақтың антигистаминдердің айырмашылығы неде?

3. Антигистаминді тағайындауға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?

4. Антигистаминдердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасын атаңыз?

5. Әртүрлі ұрпақтардың антигистаминдік препараттарына қандай жанама әсерлер тән?

6. Дің жасушалары мембранасының тұрақтандырғыштарының жұмысының негізінде қандай әсер ету механизмдері жатыр?

7. Аллергиялық реакцияларды емдеуде глюкокортикостероидтар қандай рөл атқарады?

8. Жергілікті аллергияға қарсы препараттар қандай жағдайларда тағайындалады және олардың артықшылықтары қандай?

9. Антигистаминді және басқа дәрілерді бірге қабылдағанда қандай дәрілік өзара әрекеттесулер болуы мүмкін?

5.1. Тақырып №22. Иммундық жүйеге әсер ететін дәрілер.

5.2. Сабақтың мақсаты: Иммуностимуляциялаушы және иммуносупрессанттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін зерттеңіз. Білім алушыларда иммундық жүйені ынталандыру және басу, сонымен қатар оларды әртүрлі ауруларды емдеуде қолданудың фармакологиялық негіздері туралы түсінік қалыптастыру. Иммунитет тапшылығы және созылмалы инфекциялар кезінде иммуностимуляторларды тағайындау ерекшеліктерін, сондай-ақ аутоиммунды ауруларды емдеуде және органдарды трансплантациялауда иммуносупрессанттардың рөлін қарастырыңыз. Білім алушыларға осы препараттардың дозаларын

дұрыс таңдауға және бақылауға, ықтимал қауіптер мен жанама әсерлерді қарастыруға, қауіпсіз және тиімді емдеуді қамтамасыз етуге үйрету.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді иммуностимуляциялаушы және иммуносупрессанттардың классификациясымен таныстыру.
- Иммуностимуляторлардың әсер ету механизмдерін, олардың иммун тапшылығы жағдайларын және жұқпалы ауруларды емдеудегі рөлін қарастырыңыз.
- Аутоиммунды ауруларда, органдарды трансплантациялауда және басқа да клиникалық жағдайларда иммуносупрессанттарды қолдану көрсеткіштерін зерттеу.
- Иммуностимуляторлар мен иммуносупрессанттардың жанама әсерлерін, сондай-ақ ұзақ уақыт қолданғанда мүмкін болатын асқынуларды талдаңыз.
- Пациенттің жағдайын және клиникалық жағдайын ескере отырып, иммуностимуляторлар мен иммуносупрессанттарды таңдау және дозалау, сондай-ақ ықтимал қауіптер мен жанама әсерлерді басқару дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Иммундық жүйеге әсер ететін дәрілік заттардың классификациясы.

2. Әсер ету механизмі бойынша иммуностимуляторлар мен иммуносупрессанттар арасындағы айырмашылық.

3. Иммуномодуляторларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

4. Интерферонды препараттардың әсер ету механизмі.

5. Иммуносупрессанттардың негізгі топтары және олардың әсер ету механизмі.

6. Цитокиндердің иммундық жауапты реттеудегі рөлі, терапияда қолданылуы.

7. Иммуностимуляторлар мен иммуносупрессанттарды қолдану кезіндегі жанама әсерлер.

8. Аутоиммунды аурулардың алдын алу және емдеу үшін қолданылатын препараттар.

9. Вирустық инфекцияларды емдеуде иммуномодуляторларды қолдану принциптері.

10. Ағзаларды трансплантациялауда және аутоиммунды ауруларда иммуносупрессанттарды ұзақ қолданудың қауіптері.

3. Митохондрияда энергетикалық субстраттың тасымалдануы

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.

4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.

13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо. - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год. - 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/

16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Иммундық жүйеге әсер ететін дәрілік заттардың жіктелуі қандай?

2. Иммуностимуляциялаушы агенттердің әсер ету механизмі бойынша иммуносупрессанттардан айырмашылығы неде?

3. Иммуномодуляторларды қолдануға қандай көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер бар?

4. Интерферонды препараттардың әсер ету механизмі қандай және олар қандай жағдайларда қолданылады?

5. Иммуносупрессанттардың негізгі топтары және олардың әсер ету механизмі қандай?

6. Цитокиндер иммундық жауапты реттеуде қандай рөл атқарады және олар терапияда қалай қолданылады?

7. Иммуностимуляторлар мен иммуносупрессанттарды қолданғанда қандай жанама әсерлер болуы мүмкін?

8. Аутоиммунды аурулардың алдын алу және емдеу үшін қандай препараттар қолданылады?

9. Вирустық инфекцияларды емдеуде иммуномодуляторларды қолдану принциптері қандай?

10. Ағзаларды трансплантациялау және аутоиммунды аурулар үшін иммуносупрессанттарды ұзақ уақыт қолданудың қауіптері қандай?

5.1. Тақырып №23. Қатерлі ісікте қолданылатын дәрілер (бластомаға қарсы дәрілер).

5.2. Сабақтың мақсаты: Ісікке қарсы (антибластомалық) препараттарды, олардың жіктелуін, әсер ету механизмдерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және жанама әсерлерін оқып білу. Білім алушыларда қатерлі ісіктерді емдеудің фармакологиялық принциптері, сонымен қатар онкологиялық тәжірибеде химиотерапевтік, биологиялық препараттар және мақсатты терапияның рөлі туралы түсінік қалыптастыру. Қатерлі ісіктің әртүрлі түрлерінде ісікке қарсы препараттарды қолдану ерекшеліктерін қарастырыңыз, емдеудің тиімділігін бағалаңыз, сонымен қатар жанама әсерлер мен

дәрілік өзара әрекеттесуді ескеруді үйреніңіз. Білім алушыларды ісікке қарсы фармакотерапия саласындағы соңғы жетістіктермен таныстыру.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді ісікке қарсы препараттардың жіктелуімен таныстыру: цитотоксикалық препараттар, мақсатты препараттар, гормоналды препараттар және биологиялық препараттар.
- Ісікке қарсы препараттардың әртүрлі топтарының әсер ету механизмдерін, олардың жасушалық циклге және ісік жасушаларына әсерін зерттеу.
- Қатерлі ісіктердің әртүрлі түрлерінде бластомаға қарсы препараттарды қолданудың көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін қарастырыңыз.
- Химиотерапиялық препараттардың жанама әсерлерін, олардың алдын алу және емдеу әдістерін талдаңыз.
- Қатерлі ісік түріне, аурудың сатысына байланысты ісікке қарсы препараттарды таңдау дағдыларын дамыту, сонымен қатар науқастың жеке ерекшеліктерін ескеру.
- Студенттерді онкологиялық ауруларды емдеудің заманауи әдістерімен, мысалы, мақсатты терапия және иммунотерапиямен таныстыру.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Ісікке қарсы препараттардың классификациясы.

2. Алкилирлеуші заттардың әсер ету механизмі және оларды қолдану көрсеткіштері.

3. Ісікке қарсы препараттардың жанама әсерлері.

4. Қатерлі ісіктерді емдеудегі антиметаболиттердің рөлі, олардың әсер ету механизмі.

5. Мақсатты ісік терапиясын қолдану принциптері.

6. Протеинкиназа ингибиторларын қатерлі ісіктерді емдеуде қолдану ерекшеліктері.

7.Қатерлі ісіктерді емдеуде иммунотерапияны (бақылау пунктінің ингибиторлары) қолдану көрсеткіштері.

8. Гормондық ісікке қарсы препараттар және олардың қолданылуы.

9. Қатерлі ісіктерді емдеудегі биотерапияның рөлі.

10. Аралас химиотерапияның принциптері және оның монотерапиядан артықшылығы.

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.

5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.
12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.

14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқукұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.
4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо. - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год. - 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/

17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Ісікке қарсы препараттардың жіктелуі қандай және оларға жататын дәрілердің негізгі топтары қандай?

2. Алкилирлеуші заттардың әсер ету механизмі қандай және оларды қолдануға қандай көрсеткіштер бар?

3. Қатерлі ісікке қарсы препараттарға қандай жанама әсерлер тән және оларды қалай азайтуға болады?

4. Қатерлі ісіктерді емдеуде антиметаболиттер қандай рөл атқарады және олардың әсер ету механизмі қандай?

5. Мақсатты ісік терапиясын қолданудың негізінде қандай принциптер жатыр?

6. Протеинкиназа ингибиторларын қатерлі ісіктерді емдеуде қолданудың ерекшеліктері қандай?

7. Қатерлі ісіктерді емдеуде иммунотерапияны (бақылау пунктінің тежегіштерін) қолдануға қандай көрсеткіштер бар?

8. Гормоналды ісікке қарсы препараттар қалай әсер етеді және олар қандай жағдайларда қолданылады?

9. Қатерлі ісіктерді емдеуде биотерапияның рөлі қандай және бұл категорияға қандай препараттар кіреді?

10. Біріктірілген химиотерапияның принциптері қандай және монотерапиямен салыстырғанда оның артықшылықтары қандай?

5.1. Тақырып №24. Дәрілік заттармен жедел улануды емдеудің негізгі принциптері.

5.2. Сабақтың мақсаты: Дәрілік препараттармен жедел улануды емдеудің негізгі принциптерін, соның ішінде диагностиканы, шұғыл көмек көрсету тәсілдерін, антидоттарды қолдануды және детоксикация әдістерін үйреніңіз. Білім алушыларда токсиндердің әсер етуінің әртүрлі механизмдері және олардың ағзаға әсері туралы түсінік қалыптастыру, сонымен қатар улану кезінде жедел көмек көрсету әдістерін, оның ішінде асқазанды шаю, энтеросорбция, инфузиялық терапия және улану қызметін қалпына келтіру әдістерін тиімді пайдалануды үйрету. өмірлік маңызды органдар. Дәрілік заттар тобына байланысты улануды емдеудің ерекшеліктерін қарастырыңыз (мысалы, анальгетиктер,

антидепрессанттар, антибиотиктер, психотроптық препараттар) және ерте анықтаудың және емдеуге кешенді көзқарастың маңыздылығын бағалаңыз.

5.3. Оқыту міндеттері.

- Студенттерді дәрілік заттармен уланудың негізгі механизмдерімен және олардың организмге токсикалық әсерімен таныстыру.
- Жедел улану кезіндегі диагностика және шұғыл көмек көрсету принциптерін оқып үйрену.
- Детоксикация әдістерін қарастырыңыз: асқазанды шаю, энтеросорбенттерді қолдану, мәжбүрлі диурез, гемодиализ.
- Антидоттармен және олардың әртүрлі улану түрлерінде қолданылуымен танысыңыз.
- Дәрілік заттар тобына және науқас ағзасының ерекшеліктеріне байланысты улануды емдеу тәсілдерін талдаңыз.
- Асқыну қаупін азайту және науқастың өмірін сақтап қалу үшін жедел уланумен байланысты төтенше жағдайларда шешім қабылдау және әрекет ету дағдыларын дамыту.

5.4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Удың қанға сіңірілуін тоқтату.

2. Ағзадан удың шығарылуын жылдамдату.

2. Сіңірілген удың әсерін басу

4. Жедел уланудың симптоматикалық терапиясы.

5.5. Оқыту және оқыту әдістері: шағын топтарда жұмыс; ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL.

5.6. Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Фармакология: оқу құралы = Фармакология: учебное пособие / Г. М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2016. - 504 бет
2. Katzung, Bertram G.Basic and Clinical Pharmacology [Text]: textbook / Katzung Bertram G. - 14 nd ed. - [S. l.]: McGraw-Hill education, 2018. - 1250 p.
3. Goodman end Gilman's, A. The Pharmacological Basis of Therapeutics [Text]: textbook / Goodman & Gilman's A.; editor L. L. Brunton. – 13 nd ed. - New York: McGraw-Hill Education, 2018. - 1419 p.
4. Стикеева, Р. Қ. Фармакология-1: оқу құралы / Р. Қ. Стикеева. - Алматы: Эверо, 2016. - 148 бет.с.
5. Харкевич, Д. А. Основы фармакологии: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 720 с.
6. Аляутдин, Р. Н. Фармакология: учебник. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 704 с.
7. Харкевич, Д. А. Фармакология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 784 бет.
8. Рахимов, Қ. Д. Фармакология: оқуқұралы. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2014. - 554 бет.с.
9. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 656 бет.с.
10. Орманов, Н.Ж. Фармакология. 2-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л. Н. Орманова. - Алматы: Эверо, 2013. - 512 бет.с.
11. Фармакология: учебник / под ред. Р.Н. Аляутдина. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 832 +эл.

12. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 1-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 320 бет.
13. Құлмағамбетов, И.Р. Клиникалық фармакология. 2-бөлім [Мәтін]: оқу құралы / И.Р. Құлмағамбетов. - Алматы: New book, 2022. - 376 бет.

Қосымша әдебиеттер

1. Фармакология: нұсқаулық = Фармакология: руководство / Г.М. Пичхадзе [т.б.]. - М.: "Литтерра", 2017. - 640 бет с.
2. Машковский М.Д. Лекарственные средства. 16.-е издание. перераб., доп. и испр. М. Новая волна. 2017. – 1216 с.
3. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016. - 184 б. с.
4. Микробқа қарсы дәрілердің фармакологиясы: оқу құралы /Т.А. Муминов [ж/б.]; қаз. тіл. ауд. Н. М.Малдыбаева. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.-552 бет. с.
5. Фармакология антимикробных средств: учеб.пособие / Т. А. Муминов. - Алматы: Литер Принт. Казахстан, 2016.
6. Фармакология: руководство к лабораторным занятиям: учеб. пособие / под ред. Д. А. Харкевича. - 6-е изд., испр. и доп.; Рек. учебно-методическим объединением по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 512 с.
7. Рахимов, Қ. Д. Фитофармакология. Фармакология - Тезаурус.: оқу құралы = Фитофармакология. Фармакология -Тезаурус: учеб. пособие. - Алматы: ЖШС "Жания-Полиграф", 2015. - 528 с.
8. Фармакология негіздері және рецептурасы: оқулық / М. З. Шайдаров [ж/.б.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 398 бет. с.
9. Основы фармакологии с рецептурой: учебник / М.З. Шайдаров [и др.]. - Астана: Ақнұр, 2014. - 406 с.
10. Жаугашева, С.К. Фармакологический глоссарий/ С.К. Жаугашева, Н.Т. Дилдабекова, Рашид. Саджид = Фармакологиялық глоссарий / сөздік = PHARMACOLOGIC GLOSSARY: словарь. - 2-е изд; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМУ. - Алматы: Эверо, 2013. - 132с.
11. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
12. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.
13. Орманов, Н.Ж. Жалпы рецептура. Жалпы фармакология: оқу құралы. - Шымкент : "RISO", 2013. - 76 бет.с.
14. Орманов, Н.Ж. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению): учеб.-методическое пособие /ЮКГФА.; Утв. на ученом Совете ЮКГФА. - Алматы: Эверо, 2013. - 138 с.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З. А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Kharkevitch, D.A. Pharmacology [Электронный ресурс]: textbookformedicalstudents / D.A. Kharkevitch. - Электрон.текстовые дан. (83.9Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. Диск
3. Фармакология [Электронный ресурс]: оқуқұралы / ред. бас. Г. М. Пичхадзе = Фармакология: учебное пособие / под ред. Г. М. Пичхадзе. - Электрон.текстовые дан. (43.0Мб). - М.: "Литтерра", 2016.

4. Клинико-фармакологические подходы к периоперационной антитромботической терапии. Дюсембаева Н.К., 2016 https://aknurpress.kz/login
5. Курс лекций по фармакологии для студентов стоматологического факультета. Стикеева Р.Қ., Коранова Т.С., 2014 https://aknurpress.kz/login
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М.Д. Гаевый, Л.М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М.: ООО "Издательство "Кно Рус", 2016.http://elib.kaznu.kz
7. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.:Ростов-на-Дону: Феникс, 2013.http://elib.kaznu.kz
8. Калиева Ш.С.Клиникалық фармакология және ұтымды фармакотерапияның таңдамалы сұрақтары. Том 2 – Оқулық / Ш.С.Калиева, Н.А. Симохина, Б.Е.Тонкабаева. – Алматы: «Эверо» баспасы, 2020. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2799/
9. Орманов Н.Ж., Сырманова Н.Р., Орманова Л.Н.Жалпы рецептура. Жалпы фармакология -Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/743/
10. Стикеева Р.К. Фармакология – 1 - учебное пособие. - Р.К.Стикеева.- Алматы: Эверо, 2020.https://elib.kz/ru/search/read_book/2742/
11. Стикеева Р.Қ. Фармакология-I (жалпы медицина факультеттерінің студенттеріне арналған). - оқу құралы.- Стикеева Р.Қ. – Алматы Эверо. - 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/2741/
12. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-1. Алматы. «Эверо» ЖШС. 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/735/
13. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакология-2. «Эверо» ЖШС. Алматы, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/736/
14. Жаугашева С.К., Дилдабекова Н.Т., Саджид Рашид «Фармакологический глоссарий» на русском, казахском, английском языках. - Словарь. – Изд. 2-е. – Алматы: ТОО «Эверо» – 2020 год. - 132 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/346/
15. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Орталық жүйке жүйесінің фармакологиясы. Фармакология пәнінен студенттерге арналған оқу құралы. Алматы, 2020. 212 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/745/
16. Орманов Н.Ж., Орманова Л.Н. Фармакологический справочник лекарственных препаратов (классификация, номенклатура, механизм действия и показания к применению). - Алматы: Издательство «Эверо», 2020. - 116 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/758/
17. Фундаментальная фармакология в терминах и понятиях : учебное пособие / М. П. Якушев, Е. В. Катков, С. В. Денисова [и др.]. — Кемерово : Кемеровская государственная медицинская академия, 2010. — 140 с. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/6249.
18. Фармакология : оқу құралы / Б. Д. Айтжанов, Н. А. Заманбеков, Ә. М. Өтенов [и др.] ; под редакцией Б. Д. Айтжанов. — Алматы : Нур-Принт, 2014. — 495 с. — ISBN 978-601-7390-50-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/67173.
19. Федюкович, Н. И. Фармакология : учебник / Н. И. Федюкович, Э. Д. Рубан. — Ростов-на-Дону : Феникс, 2020. — 703 с. — ISBN 978-5-222-35174-1. — Текст : электронный // Цифровой образовательный ресурс IPR SMART : [сайт]. — URL: https://www.iprbookshop.ru/102157.html (дата обращения: 20.09.2024).

5.7. Бақылау:

1. Удың қанға сіңірілуін тоқтату.

2. Ағзадан удың шығарылуын жылдамдату.

3. Сіңірілген удың әсерін басу

4. Жедел уланудың симптоматикалық терапиясы.

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Деңгейі			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағат-танарлық	Қанағат-танар-лықсыз
1	Фармакологияның анықтамасы және міндеттерін біледі. Дәрілердің фармакокинетикасы мен фармакодинамикасы туралы түсінікті менгерген.	10	7,5	5	0
2	Дәрілік құралдардың фармакокинетикасы: дәрілерді ағзаға енгізудің жолдарын біледі.	10	7,5	5	0
3	Дәрілердің сіңірілуі: механизмі, сіңірілуге әсер ететін факторлары, биосіңімділікке, биоэквиваленттілікке анықтама бере алады.	10	7,5	5	0
4	Дәрілік заттардың ағзада таралуын, гистогематикалық кедергілер туралы түсінікті біледі.	10	7,5	5	0
5	Фармакодинамика сұрақтарын түсінеді және фармакодинамикалық параметр-лерге анықтама бере алады.	10	7,5	5	0
6	Доза және оның түрлерін айта алады.	10	7,5	5	0
7	Дәрілік құралдарды қайталап қабылдағанда пайда болатын әсерлерді айта алады және сипаттама бере алады.	10	7,5	5	0
8	Дәрілердің әсерінің биоритмдерге тәуелділігін түсіндіре алады. Хронофармакология түсінігін меңгерген.	10	7,5	5	0
9	Дәрілердің әсерінің ағзаның жағдайына (жасы, жынысы, жеке ерекшеліктері және т.б.) байланысты екендігін түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
10	Дәрілердің жанама әсерлерінің түрлерін біледі, түсіндіре алады.	10	7,5	5	0

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Деңгей			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағат-танарлық	Қанағат-танарлы қсыз
1	Фармакологияға ғылыми пән ретінде сипаттама береді. Фармакологияның негізгі бөлімдерін атайды	10	7,5	5	0
2	Терминдерге анықтама береді: дәрілік зат, дәрілік құрал, дәрілік препарат, дәрілік шикізат	10	7,5	5	0
3	Дәріілік заттарды мемлекеттік тізілімде тіркеу мақсатын түсіндіреді	10	7,5	5	0
4	Терминдерге анықтама береді: халықаралық патенттелмеген атау (INN), сауда атауы, патенттелген сауда атауы, дәрілік-генерик.	10	7,5	5	0
5	Дәрілік заттар атауларының пайда болу принциптерін түсіндіреді	10	7,5	5	0
6	Рецепт дегеніміз не? Рецепті құрайтын бөліктерді атайды.	10	7,5	5	0
7	Дәрілік түрлерге анықтама береді: "ұнтақ", "түйіршіктер", "драже", "таблеткалар", "капсулалар".	10	7,5	5	0
8	"Линимент", "Гель", "Мазь", "паста","суппозиторийлер", "Бұласыр" дәрілік түріне анықтама береді.	10	7,5	5	0
9	Сұйық дәрілік түрлерді тізімдейді және оларға анықтама береді	10	7,5	5	0
10	Дәрілік заттарды жазып беру ережесін регламенттейтін нормативтік құжаттарды біледі	10	7,5	5	0

Бағалау парағы

№	Бағалау критериилері	Деңгей			
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттан арлық	Қанағат танар

					лықсыз
1	Дәрілік заттардың классификациясы номенклатурасына бағыттала алады.	10	7,5	5	0
2	Дәрілік препараттардың фармакологиялық әсерлерін біледі.	10	7,5	5	0
3	Дәрілік препараттардың фармакодинамикасын біледі және схемалық түрде түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
4	Дәрілік заттардың фармакокинетикасын біледі және схемалық түрде түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
5	Дәрілердің әсер ету механизмдерін біледі және түсіндіре алады.	10	7,5	5	0
6	Фармакологиялық топтың дәрілерінің жанама әсерлерін біледі.	10	7,5	5	0
7	Препараттардың қолдану көрсеткіштерін біледі.	10	7,5	5	0
8	Препараттардың қолдануға қарама қарсы көрсеткіштерін біледі.	10	7,5	5	0
9	Препараттардың дозаларын біледі, есептей алады	10	7,5	5	0
10	Препараттарға әр түрлі дәрілік түрлерге рецепт жаза алады.	10	7,5	5	0